

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA REDOVITA PRET-
PLATA DIN 30, DOBROTVORNA DIN 50. — ZA INO-
ZEMSTVO DIN 60. — OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA XI.

BROJ 19.

Šibenik, 9. svibnja 1940.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.
RUKOPISI SE NE VRAČAJU.
BROJ ČEK. RAČUNA 23.121

Više vedrine!

Temejni zakon pristojnoga društva jest, ne pjevati, dok drugi od boili i briga suze lijeva.

Cvjearanstvo se danas svija u grčevima račnim i neizvjesnim. Jasno, da kršćani, a kršćani smo i mi, koji u čvječanstvu ne vide samo veliko društvo od ogromnih brojeva skupina i naroda, nego u njemu gledaju veliku obitelj Božju s Kristom na čelu, ne mogu vesela i nasmijana lica, s pjesmom radosti, prolaziti kroz redove koji pogunte glave tupo gledaju u tajnu sutrašnjega dana. Obitelj je životjelo. Radost jednih, radost je svih, kao i žalost jednih, žalost je svih u kući.

To iznosimo i potpisujemo.

Tako je.

Ali, nama se čini, da su, konkretno, u ovim našim danima, glave hrvatskih katolika kod mnogih nekako previše pognute. Mi ne znamo ni kakvo je pravo stanje stvari danas, a kamo li kakvo će biti sutra i prekustra. Mislimo da to malo ko i znade, jer, stalno je, da je samo promjena stalna. Ne kažemo da se čelo mora uspraviti radi toga, jer bismo bili svi-jesni izlaza i to sretnoga izlaza iz o-voga zapletaja, ali podcrtavamo, da je kršćanski, i u najtežim časovima, događajima vedro u oči gledati.

Prošlost je vidjela mnogo teških časova. Bilo je dana mučnih i krvavih, kada se činilo da je svemu kraj. Čvječanstvo kao cjelina, a naš narod kao dio te velike cjeline, prošlo je razdoblja jedna i bolna; bilo je lomova i prepada, ali je bilo i dizanja i ustajanja.

Zdvajati, to nije muški, a najmanje kršćanski. Ili ne vjerujemo da je gore »Oče naš«. — Nedavno mi je jedan vrlo ugledni gospodin u razgovoru o teškim krizama koje proživljivimo rekao ovo: Dragi prijatelju, ja vjerujem, da ipak iza svih ovih dođa stoji Gospodin Bog, koji kuša, ali ne ubija.

Iza ovih dana mogu doći nova vremena s novim ljudima, a za to mi i molimo; rasap onoga što je trulo i bezvrijedno, ali, o kakvom uništenju svega što je zdravo i dobro, nikako i nikada, jer to ima za sobom garantiju Neba kroz sve duge vječkove i vremena.

Ovakvi pogledi su za nas i u našim očima jedino dobri i zdravi. A to ima za sobom i svjedočanstvo prošlosti. Mislimo da je riječ o kršćanskoj vedrini vrlo potrebna.

Još se nije dogodilo da je propao i jedan narod koji nije htio propasti. Povijest bilježi postanak i ne-

Novi poziv Sv. Oca Pape

Da se rat ne proširi i da svijet radi za mir!

Sv. Otac Papa Pio XII. u propovijedi, što ju je održao 5. t. mj. tokom svećanosti, priredene u bazilici sv. Marije sopra Minerva u slavu sv. Katarine Sijenske i sv. Franje Asiškoga, istakao je vrline ovih dvaju nebeskih zaštitnika Italije. Zatim je pozvao vjernike, da se mole za milost ovih svetaca, kako bi se povratio mir svijetu.

»Ovaj čas — rekao je uglavnom Sv. Otac Papa Pio XII. — za sve je čas molitve, za velike i male, sretne i nesretne, čas molitve i priznavanja pomoći svetih. U času, kad je vijavica rata, koja je izbila iz dubine strasti i egoizama ljudskih, zahvatila plemenite narode u borbama na kopnu, moru i u zraku; u času, kad tutnji podmukla vijavica i ugrožava onu stranu preko Alpa; u tom času Svevišnji Bog, od koga zavise carstva i koji jedini podiže i obara prijestolja te čini uzaludnim nacrtne naroda, obraća Svoje poglede ovamo dolje, da bi vidio, da li nema čovjeka, koji razmišlja o tolikim ruševinama i rastuže se zbog toga te je spre-

man pružiti ruku Pravdi, koja priziva mir.

Isuse Svemoćni Kralju Vjekova, koji izabrala mjesto, u kojem se nalazi Tvoj zastupnik, obrati blagomaklone poglede na ovaj narod i na ovu zemlju, koju voliš; ovu zemlju, okupanu u krvi doglavnika Tvojih, apostola i tolikih mučenika, posvećenu djelima i vrlinama tolikih Tvojih zastupnika! Čuj našu molitvu! Slavi pobedu u svijetu, o Bože vojska! Neka ovaj mir, koji Tvoje srce pruža Italiji, ovaj mir koji dade Tvojim apostolima i koji mi proživljavamo za sve ljudi, neka taj mir uđe u narode, narode razdvojene zaboravom Tvoje ljubavi te obuzete srdžom i osvetničkim duhom!«

Ovaj govor Sv. Oca, koji sadrži topli poziv svijetu, da radi na miru i sprečavanju, da se sukob još više proširi i pojača na vidnom mjestu donesen je skoro u svim svjetskim novinama. Svi pariski listovi tom prilikom ističu, da je oduševljeni pljesak pozdravio i dočekao riječi Sv. Oca Pape u prilog svjetskome miru.

Aktuelni problemi

Više katoličkoga ponosa! Više odlučnosti u obrani Božjih prava!

Donosimo u cijelosti govor zagrebačkog nadbiskupa preuzev. g. dra Alojzija Stepinca, što ga je održao 28. IV. prilikom jedne proslave katoličkoga daštva u Virovitici:

»Katolička dačka omladino! Katolička Crkva nije nikada propustila podsjećati čovjeka na njegovo ništavilo. Ona mu svake godine posipuje glavu pepelom uz riječi, kojima je Bog izrekao sud nad Adamom nakon pada: »Prah si i u prah ćeš se pretvoriti!« (Gen. 3, 19). Ali ona mu isto tako nikada ne prestaje dozivati u pamet njegovo dostoanstvo: »Omnes enim filii Dei estis! Jer ste svi sinovi Božji!« (Gal. 3, 26).

Žalosna je činjenica, da čovjek rado zaboravlja na jednu i drugu istinu. Zaboravlja, da je prah, te bi htio često da se digne i iznad samoga Boga. O tome svjedoči čovjek našega doba, kad misli da je gospodar i samome Bogu zato, što mu je — recimo — nakon toliko truda i muke uspjelo, da se digne avionom u zrak. A neće da misli na svoju mizeriju, kako ga je Bog ponizio i prije nego je mislio, kad se pred tim svojim avionom mora

skrivati u dubinu zemlje poput krta, ako hoće da spasi goli život. Tko da ne pomišli na riječi Kristove: »I ti Kafarnaume zar ćeš se do neba podići? Do pakla ćeš si!« (Mt. 11, 23).

No čovjek zaboravlja i drugu istinu. Zaboravlja, da po vjeri u Krista, kao dijete Božje, nadilazi dostoanstvom i najviše plemstvo zemlje. »Deo servire, regnare est! Bogu služiti znači kraljevati! (Or. Missae).

Puštam danas po strani onu prvu istinu. Kad god se bude čovjek kušao dići mimo Boga i iznad Boga, neminovno će ga stići riječ Kristova koja je u isti mah i čin: »Koji se povisuje ponizit ē se!« (Lue. 14, 11). Želim danas svratiti vaše poglедe na drugu istinu i na loše posljedice koje proizlaze iz zaboravljanja ove istine. Svi ste sinovi Božji! To je činjenica koju toliko naglašuje apostol naroda sv. Pavla. Sto bi iz toga moralio po naravi stvari izvirati? Katolički ponos! Ne mislim reći onaj ponos, koji graniči s oholičušću, kao da je to naša zasluga što smo tako visoko uzdignuti. Mislim onu životnu svijest, koja bi nas morala uvijek

stanak država, bilježi pojave i smrti naroda, ali povijest ne bilježi smrt ni jednoga naroda koji bi protiv svoje vlastite volje bio uništen i brisan. To je apsolutno nemoguće. Ko to zna, taj može vedro gledati i danas, pa oblici bili crnili od tame pakla.

I zadnji naš čovjek zna u čemu je uglavnom uzrok današnjim za-

plećajima. Jest, doći će do izražaja ne-sređena društvena pitanja, koja more sve unaokolo, ali, danas je borba za prvenstvo dvojice velikih, od kojih jedan hoće da bude prvi, a drugi to

teškim okom gleda. Mi znamo da je ljudski život vrlo složen, pa tržaj jednih izazivaju tržaj i kod drugih. To je jasno. Ali, da, opet, treba spustiti sva jedra, povući vesla, dignuti ldro, izvući kormilo, prekrižiti ruke, pa se pustiti sudbini u sigurnu smrt, to apsolutno ne. To mornari ne čine nigdje i nikada.

Više muškosti i kršćanske vedr-

nel!

Hrvatski je narod bio komadan i

kljašten. Bio je ubijan i razapinjan.

Nazor pjeva o Zvonimirovom lađi —

prožimati, da smo u najintimnijem odnosu s Bogom; u odnosu kakav postoji između dobrog, mudroga, bogatoga, onoga oca i djeteta, koje bi morala prožimati samo jedna volja, da nikada ne povrijedi oca; samo jedna misao, da mu služi na čast; samo jedna želja, da baštinu od oca obećanu ne raspe sa razvratnicama poput rasipnog sina; samo jedna odluka, braniti čast i dostoanstvo svoga oca.

Tako bi moralio biti po naravi stvari, ako uočimo što smo mi ljudi, nakon što nas je Krist otkupio svojom krvlju i uzdigao tako visoko, kako nas nije kadar nitko na ovome svijetu. A kako stvarno stoji danas? Mnogi su već davno odbacili svoje katoličko ime i uvjerenje. Više im imponira unosna ženidba s inovjerkom ili rastavljenom nego li ostati vjeran Kristu i zakonom Njegovom, kao nekada Ezavu zdjela leće, kad je prodao svoje pravo prvorodenstva. Više im imponira jedno namještenje od danas do sutra, nego li ostati katolik i kršćanin i sačuvati vječnu baštinu neba, obećanu sinovima Božjim. Više im imponira jedan vikač, koji ni sam ne zna što hoće, nego li Isus Krist, Učitelj svijeta. Više im imponira biti pristaša ideologije, koja propovijeda nasilje i donosi smrt, nego li pristaša evangelja Kristova, koje je jedino u stanju osigurati mir i poredak u svijetu.

Drugi se ponašaju tako, kao da bi izgubili na ugledu, ako bi se otvoreno priznali katolicima. Smatraju, da bi izgubili u očima svijeta, ako bi više nego jednom u godini došli k svetoj misi. Smatraju, da bi izgubili na ugledu, ako bi ih se vidjelo poklepnuti pred Kristom u svetom sakramantu ili u ispoljedaonici. Smatraju, da bi njihovi književni produkti gubili na vrijednosti, kad bi bili prožeti katoličkim duhom. Smatraju, da bi se umanjila njihova reputacija umjetnika, učenjaka, kad bi se otvoreno priznali katolicima.

Katolička dačka omladino! Više katoličkog ponosa u životu! To je potreba našega vremena! Nemate se čega sramiti! Djeca ste jednoga, velikog, neizmjernog, sveznjućeg, svemogućeg, dobrog Božja! Sinovi ste Crkve, koja je dala svu istinsku prosvjetu Evropi i svijetu! Kad bi ove nesrećom nestalo, pao bi svijet u gore ropstvo nego je bilo ono prije Krista. Ako se Europa još ponosi svojom kulturom, svoju pravu i istinsku kulturu imda zahvali Kristu i Crkvi Njegovoj!

Upravo našem vremenu, vremenu kravog rata, vremenu razaranja i ubijanja dobro pristaju riječi velikog umnika svetog Augustina, kad govori o razorenju Rima u vrijeme Alarika:

hrvatskom kraljevstvu — slomila se, pragnula se, ali' još tu je. Uza svu buku valova i tresku o oštре hridi, na žalu je, ali' još tu je.

Na koncu, ako čemo otvoreno govoriti, zašto bi Hrvati morali zdjati?

Irska uživa svoj mir. Tako nije bilo u prošlim vremenima. Samostalna Irska država to može, jer je svoj na svom, jer je samostalna, t. j. stoji sama o sebi.

Irska prošlost uči putu slobode.

Junior

Širom svijeta

NOVE NIZOZEMSKIE OBRAMBENE MJERE. Nakon glasina o mogućnosti njemačke munjevite navale na zapadnoj fronti nizozemska vlast pozvala je pod oružje još nekoliko hiljada ljudi i do daljnega obustavila sve telefonske i telegrafiske veze s ostalim zemljama. Nadalje je odredila zatvaranje kanala Rajne i Meuse u jugoistočnoj Nizozemskoj, koji su glavna veza s Njemačkom i Belgijom. Ovi se kanali nalaze u najutvrđenijem području Nizozemske. Ukinuti su svi dopusti u vojski, mornarici i avijaciji, te čak i u industriji. Ove brze obrambene mјere prouzrokovane su opasnošću, da bi neutralnost Nizozemske mogla biti povrijeđena. Nizozemska vlast je smatrala potrebnim, da na ovaj način jasno pokaze svoju odlučnost, da se brani.

BORBA ZA NAKLONOST BALKANA. Balkanske države danas su u središtu međunarodnih npora, da ih se okreće protiv Londona bilo protiv Berlina. Zaraćene velelasti se uzajamno optužuju, da i jedni i drugi pripremaju novo ratište na Jugoistoku Evrope. Čini se, da se ovom kampanjom hoće da prikriju prave namjere na drugim frontovima. Njemačka štampa objavljuje, a London i Pariz poriču telefonski sporazum Chamberlain-Reynaud o operacijama savezničkih četa na Jugoistoku Evrope, koje bi imale početi 20. t. m.

RAT U NORVEŠKOJ. Poslije povlačenja savezničkih četa iz Južne Norveške vode se ogorčene borbe u području Narvicka. Pritisak saveznika kod Narvicka se pojačao. Nijemci stalno šalju u Narwick pojačanja avionima. Norvežani još uvijek daju otpor između Rôrosa i Sterena. Norveške pak čete iz Namzosa marširaju prema sjeveru, kako bi se pridružile savezničkim četama. Inače se u cijeloj Norveškoj vodi četnički rat.

NAPADAJI OPOZICIJE NA BRITANSKU VLADU. Chamberlain je u Donjem Domu, nakon što je objasnio, zašto su britanske čete povučene iz Južne Norveške, pozvao sve stranke, da pomognu vlastu. Zastupnici radničke i liberalne stranke te Lloyd George oštrot su kritizirali vlast i tražili, da ona preda ostavku. Chamberlain je ipak u noći 9. t. m. nakon vrlo uzbudljive rasprave dobio povjerenje Donjeg Doma s 281 glasom, dok ih je 200 glasalo za nepovjerenje vlasti. Ovo je najmanja većina, koju je dosad imala nacionalna vlast. Od strane oponicije padali su poklici: »Podnesite ostavku!«

RUSKI JEZIK U NJEMAČKIM ŠKOLAMA. U njemačkim višim školama uveden je kao drugi obvezatni strani jezik ruski jezik.

PREKO 2 MILIJUNA BRITANSKIH VOJNIKA POD ORUŽJEM. Britansko carstvo ima dva milijuna vojnika pod oružjem, ne računajući ratnu mornaricu i posadu s trgovackih brodova te zrakoplovstva. Prosječna starost vojnika u britanskoj vojsci je 26 godina. Velika množina dobrevoljaca, koji su stariji po godinama, neprestanost se prima u vojsku. Od tri prijavljena obično su dva sposobna za vojsku.

na. Doprijevši do svetosti drugim putem negoli Pelletier ne može se sumnjati, da je i ona, unutrašnjom zadovoljštinom i mrvarenjem duha i udova, u zajednici s Raspetim Bogom, spašila toliko duša, koliko ih je mogla da spasi žena najveće pobožnosti i ujedno najdjelotvornije ljubavi. Ovo je bila jedna od najljepših tajna Gemminih, tajna, koje su ostale između nje i njenog božanskog Učitelja u onom duševnom divnom saobraćaju, po kome joj je Gospodin htio da bude širokogrudan višim milostima i odlikama, da ju je učinio sličnom samoj sv. Katarini Sijenskoj utisnuvši u njeno slabašno tijelo pet rana svoga raspeća, te učinivši da osjeća, kako se to doznaje iz životopisa, što ga je napisao njen duhovni voda otac German od sv. Stanislava, sve bolesti njegove muke, bičevanje, krunisanje trnovom krunom, pak i isluštanju borbu na drvetu Križa.

Rodivši se 1878. u jednom od tomku Luke, u Kamiljanu, živjela je za 25 godina najprije unutar domaćih zidina, a zatim unutar zidina jedne gospodljive dobre obitelji. Oči

Svečano proglašenje dviju novih svetica

Kako javlja agencija »Stefani«, Sv. Otac Papa Pio XII. je na Spasovo 2. t. m. izvršio svečanu kanonizaciju blažene djevice Gemme Galgani i blažene Marije Pelletier. Sv. Otac Papa izvršio je ove prve kanonizacije, otkad je Papom, u bazilici svetog Petra, koja je sva svjetlulaca bogato iskićena za ovu svečanost. U svečanosti je sudjelovalo velik broj kardinala, prelati, vatikanskog plemstva i ogromno mnoštvo vjernika i poklonika iz Italije i inozemstva. Velika kupola bila je ukrašena divnim sagovima, na kojima su se nalazile slike čudotvornih djela ovih dviju novih svetica. Opo prijestolja Sv. Oca Pape nalazile su se klupe, u kojima su bili kardinali, visoki prelati, nadbiskupi i biskupi. Nešto dalje nalazila se tribina, na kojoj je bila rimska aristokracija. Opaženi su bourbonski prinčevi obiju Sicilija, Princesa Saksonška, Princeza Bavarska, Prince Chiggi, veliki meštar malteških vitezova.

U 8.15 sati ušla je u baziliku Svetoga Petra procesija sa Svetim Ocem Papom, koji je bio okružen s pedeset biskupa i nadbiskupa, članova Svetoga Kolegija. Sv. Otac Papa sjedio je na gestatorskoj stolici, koju su nosili sedari. Na glavi je imao zlatnu mitru, a u ruci, kao i svi drugi članovi svjetica.

Budit apostoli svoje sredine!

Oružje apostolata

II.

PRIMJER

Neki misle, da će apostolat sastojiti u pouci, u širenju kršćanskih ideja, pomoći govoru, konferenci ili i običnih razgovora. To je krivo mišljenje. Pouka je samo sredstvo apostolata; nije apostolat.

Ius Kristi, prije negoli je uzašao na nebo, ukratko je ponovio i naglasio poziv svojih apostola te im kazao: »Bit ćete mi svjedoci u Jerusalemu i po svoj Judeji i Samariji i do kraja zemlje.«

Tu je označena bit apostolata: svjedočiti za Kristu, to jest za istinu njegove nauke, za svetost njegova zakona.

Ovo pak svjedočanstvo kršćanin može da dade svojim ponašanjem, još prije negoli riječu. Evo apostolata primjera.

Ovo je apostolat, koji su prvenstveno vršili prvi kršćani te su s njim uspjeli da obrate veoma mnogo pogana, od kojih su neki pripadali višim krugovima. Glasovito je obraćanje poganskog filozofa Justina, koji je kasnije postao mučenikom Kristovim. On sam piše, u svojoj glasovitoj Apologiji kršćanstva: »Ja, koji sam onda uživao u naukama Platonom, slušao sam strašne klevete protiv kršćana, ali gledajući ih neustrašive noći smrti i svega onoga, što se smatra strašnim, mislio sam u sebi, da je nemoguće, da bi oni vodili život zločinaca i podavalci se grješnim nasladama. Tko je oduševljen za naslade, tko pretjerava i nalazi slast, da se hrani ljudskim mesom, kako može da voli smrt, kad mu ona otimlje ono, za čim on najviše žudi? Ne će li naprotiv pokušati svim sredstvima, da produži svoj zemaljski opstanak i izmakne vlastima radije negoli da optuži samoga sebe i pred se u naručaj smrti?«

Justin je dakle upoznao istinu kr-

vi procesije, zapaljenu svjeću. Kada je ušao u baziliku, Sveti Otac je izšao sa stolice i kleknuo pred kapelom Svetoga Sakramento, zatim stao pred oltar, a potom sjeo na svoj veliki prijestol. Tada je počela ceremonija kanonizacije. Sa svoga priestolja Sv. Otac Papa izgovorio je formul, kojom je dvije blažene proglašio novim sveticama rimske Crkve.

Kada je Sveti Otac Papa proglašio dvije nove svetice, ogromno mnoštvo svijeta dugo je pljeskalo, dok su sva zvona zvonila s bazilike sv. Petra. Ovom zvonjenju prislužila su se i zvona svih rimskih crkvi,

prelata, vatikanskog plemstva i ogromno mnoštvo vjernika i poklonika iz Italije i inozemstva. Velika kupola bila je ukrašena divnim sagovima, na kojima su se nalazile slike čudotvornih djela ovih dviju novih svetica. Opo prijestolja Sv. Oca Pape nalazile su se klupe, u kojima su bili kardinali, visoki prelati, nadbiskupi i biskupi. Nešto dalje nalazila se tribina, na kojoj je bila rimska aristokracija. Opaženi su bourbonski prinčevi obiju Sicilija, Princesa Saksonška, Princeza Bavarska, Prince Chiggi, veliki meštar malteških vitezova.

U crkvi se međutim svečanost nastavila pontifikalnim Te Deumom. Sveti Otac Papa Pio XII. u svom govoru upozorio je na ogromnu razliku između vrlina novih svetica i niskosti našega vremena, koje radi zemaljskih zadovoljstava zaboravlja čak i dužnosti srca. Uslijed toga dolazi do staleške zasljepljenosti, među narodima nestaje ona vezu, koja treba da ih ujedinjuje u božanskoj ljubavi. Rat je posljedica takvoga stanja, rečao je Sveti Otac Papa, i pozvao ljudе, da dignu oči k nebu i da se pomole novim sveticama, da i one traže božansku milost za sve narode.

drugima, a da se ne namećemo za učitelja i suca, a da ne povrijedimo ničiju osjetljivost i pustimo svu onu slobodu, što je svima tako mila.

Radi svih ovih razloga svjedočanstvo primjera obično je moćnije negoli svjedočanstvo rječi. Koliko se duša obrati primjerom dobroih kršćana!

Da navedemo jedan nedavni slučaj, koji je mnogima poznat: obraćenje Oca Augustina Gemelli, rektora katoličkog sveučilišta u Milunu, koji je u mladosti svojom vojevao u redovima socijalizma. Providnost se poslužila primjerom jednoga druga, Ljudevita Necchi, koji je danas Sluga Božji. Ta dva mladića nadošle se skupi na sveučilištu u Paviji, kao studenti medicine, a nato u vojničkoj bolnici sv. Ambroza u Milunu kao vojnici-bolničari. Baš u ovoj bolnici — koja je danas sijelo sveučilišta Presvetoga Srca, kome je Gemelli rektor — dogodilo se obraćenje. A prvo sjeme je bilo baćeno u dušu obraćenika izglednim ponašanjem Necchi-a. Citamo u životopisu ovoga, da je Gemelli sumnjavao u iskrenost svećenika i katolika. Živući u blizini Necchi-a, koji je bio gorljivi i borbeni katolik, htio je, da prouči njegovo ponašanje u svemu i po svemu.

Jedne večeri reče mu: »Čuj, Necchi, sutra, kad ustanče, dodji, da me probudiš. Znatiželjan sam, da vidim, što ideš, da činiš. Hoću da i ja dođem s tobom.«

»Dodi slobodno«, odgovori Ljudevit.

Ujutro unidoše skupa u kapelu, i Gemelli ostane u dnu, kod vrata, skrštenih ruku, da promatra. Svećenik je čitao sv. Miju: časne sestre, klerici-vojnici i Ljudevit pričestije se.

Gemelli, nakon Mise, izašao je s drugom pretvarajući se hladnim i ravnodušnim. A uistinu je bio ganut i uzbuden. Nastavi svojom istragom slijedećih dana, a da nije dao, da se tko tome dosjeti. Sveukupni utisak bio je silan i postade predmetom razmišljanja.

Od tada pobudne riječi Necchi-a, koje je oplodila milost Božja, sve dublje su prodire do dubine već uzbudene duše njegova druga, dok ga nijesu konačno predobile za Boga. (V. Pio Bondioli: »Vico Necchi, Società Editrice »Vita e Pensiero«, Milano, gl. IX, str. 250—251)

M. DELLY: SAKRIVENI MILIJUNI. Roman, preveo s francuskoga L. Perinić, naklada Knjižnice Dobrih Romana, Zagreb, Trg Kr. Tomislava 21. Naslovnica slike V. Miloslavljevića. Strana 164. Cijena Din. 25, uvez Din. 10 više. — Savremena francuska spisateljica M. Delly pogodila je svojim romanima onakav način pričanja i odabrala onakove sadržaje, kakve svijet najvolji, pa je stekla golemi broj čitača, ne samo u svojoj domovini, nego i u drugim narodima. U sam hrvatski jezik prevedeni su već njezini romani »Dva srca«, »Bijela mačka«, »Tajna rijeke Ljuzete« i dr., a sada još »Sakriveni milijuni«. I taj novi roman ima sva obilježja autoričina pere: lagano pričanje, zanimljivi zaplet i lijepi sadržaj: a sredina, u kojoj se radnja odigrava, ovaj su put savremeni raznih nazora na svijet, iz čega nastaju izvjesne predrasude i čitavi zaplet romana.

A ona je za sve one, koji su ove vrednote nijekali i gazili, htjela da u najvećem stupnju ljubi i trpi, da na svoje jedno tijelo skupi sve moguće patnje, da dade zadovoljstvu povrjenjem Božjoj pravdi. »Nije doba, da ti trpiš toliko... (Isuse). Sad sam ja tu; moj je red; pod tvoj Križ doći će moja pleća.« Gospodin je privolio na ovu želju djevojke i učinio ju je dobro, da trpi, možda više negoli je itko toliko trpio. Njena smrt može se prisporoditi smrti Isusovoj na Kalvariji, jer i ona je do nje stigla nakon dugog i patničkog križnog puta. Na Veliki petak 1903. skoro čitav dan je raširenih ruku u obliku križa, skoro neprekidno u ekstazi razapeta sa svojim Isusom. Način na Veliku subotu, kad se opet oglasiće crkvena zvona, da najave »Gloriu«, ona se zauvijek sjedlinila sa svojim božanskim Zaručnikom, s kojim je kroz čitav život bila u čudesnom ljubavnom razgovoru.

Gemmę Galgani možemo usporediti sa jakom ženom iz Sv. Pisma i s mudrom djevicom iz evanđelja, koja je u svojoj duši sakupila toliku snagu, očima ljudi skoro nevjerovalnu, da nadvlada mnogovrsne zasjede i

lukavštine sotone te se oslobođi nečuvene silovitosti paklenih naštaja. To je jedno od njenih najljepših obilježja, jer nam je dokazom, da sve ono, što je u njoj čudesna, nije samo dobrovoljni dar Božji i plod Njegove osobite ljubavi prema njoj, već i trudom postignuti uspjeh i krvava pobjeda. U ovom čudesnom svijetu ukazuje nam se Gemma Galgani, po izboru patnica i mučenica, na koje glavu je Sv. Otac Papa ovih dana postavio na mjesto trnove krune krunu svijetla i slave.

To su čudesne pojave žena, koje će odsad svij naštaji skupa s Crkvom zvati »svetima«. Neka njihova ljubav naprma Bogu i bližnjemu sjećati današnja nemirna stvorenja, koja živu na ovom svijetu, koji je nažalost, većim dijelom, zaboravio sve ono, što je dužnost i zapovijed evanđeoske ljubavi, kako je ovaj dvostruki put, na kojemu su očistile i dotjerale svoj život ove dvije slike duše, jedini, želimo li, da s Isusom uzađemo k blaženstvu, koje više nema kraja.

Iz naših krajeva

NAŠA PRVA SVRHA. Pri posjetu Zagrebačkog Zbora 2. t. mj. predsjednik dr Vladko Maček u razgovoru, među ostalim, izjavio je: »Nama je sada prva svrha, da spriječimo rat. Sve ostalo doći će samo po sebi.«

IMENOVANE OPĆINSKE UPRAVE U SPLITU I DUBROVNIKU. Ban Hrvatske dr Ivan Šubašić imenovao je općinske uprave u Splitu i Dubrovniku. — Novi splitski načelnik je g. dr Josip Brkić, odvjetnik u Splitu, rodom iz Škabrnja, a donačelnici su gg. Ferić Marin, industrijalac, i Šegvić Marin, težak. — Novi dubrovački načelnik je g. dr Josip Baljkas, odvjetnik, a donačelnici gg. dr Mate Katić, tajnik Trgovačke komore, i Marožica Marko, seljak iz Župe.

NOVI POMOĆNIK MINISTRA VANJSKIH POSLOVA. Ovih dana potpisani su ukaz, kojim se bivši šef kabine-ta potpredsjednika vlade dra Mačka te dosadašnji načelnik ministarstva vanjskih poslova i opunomoćeni ministar u Chileu g. Ilija Jukić imenuje za pomoćnika ministra vanjskih poslova.

ZA NOVOGA BANA DUNAVSKE BANOVINE postavljen je Branko Kijufina, javni bilježnik iz Stare Pazove, a razrješen je dužnosti i stavljen na rasploženje dosadašnji ban g. Radivojević.

POTPORE PORODICAMA VOJNIKA. Nedavno je ministar vojske i mornarice izdala objavu, u kojoj je upozorio, da je pogrešno obraćati se Ministarstvu vojske za dodjeljivanje potpore prema Uredbi o potporama porodica pozvanih na vojnu dužnost. U objavi se kaže: »Svima zainteresovanim obveznicima po pitanju dodjeljivanja potpore treba da je jasno, da se za dodjeljivanje potpore imaju obraćati samo svojim općinama — gradskim poglavarstvima, a da odluku o dodjeljivanju potpore, ili odbijanju od iste donose nadležni odbori za potpore, koji postoje kod svakog sreskog suda. Protiv odluke odbora za potpore žalbe se podnose nadležnom okružnom sudu, na čijoj je teritoriji sreski sud, čija je odluka po žalbi izvršna i protiv iste nema mesta pravnog liječku. Vojne vlasti dužne su samo da izdaju obveznicima uvjerenja o vremenu, provedenom na vojnoj dužnosti-vježbi, kako bi se ista priključila molbama za potpore, i to će i u buduće činiti po dužnosti.«

DRŽAVNO DOBRO »TOPOLOVAC«, koje leži između Lonje i Save u blizini Siska, prešlo je u vlasništvo banovine Hrvatske odlukom ministarskoga vijeća, a na osnovu uredbe o banovini Hrvatskoj. Ono pokriva površinu od 14 hiljada jutara.

RASPUSTENE OPĆINSKE UPRAVE U SMILČIĆU I SKRADINU. Ispostava Banske Vlasti u Splitu raspustila je općinske uprave i općinska vijeća u Smilčiću i Skradinu. Do novih izbora bit će postavljene privremene općinske uprave za obe općine.

JNS NE SUDJELUJE NA OPĆINSKIM IZBORIMA. Nakon sjednice banovinskog odbora JNS za banovinu Hrvatsku, kojoj je predsjedao dr G. Andelinović, objavljeno je saopćenje, da JNS neće sudjelovati u općinskim izborima u Banovini Hrvatskoj, ali se prepusta pristašama, da u pojedinim općinama suraduju s opozicionim grupama i postave zajedničke kandidatske liste, koje, veli se, ne smiju imati stranački karakter. Pri tome se isključuje suradnja s onim opozicionim grupama, koje imaju protivne poglede od JNS na državni i socijalni poredak. Izgleda, da se to odnosi na pravaše i na komuniste.

PLAĆA LIJEĆNICIMA VOLONTERIMA-STAZISTIMA. Liječnici stažisti volonteri ovih dana primit će prvu plaću prema odluci ministarskoga vijeća, a na temelju prijedloga ministra soc. politike i nar. zdravljiva dra Budislavljevića. Plaća im teče od 1. IV., a odgadane prihv isplata je uslijedilo radi toga, što je bilo potrebno obaviti neke formalnosti kod glavne kontrole i pribaviti dokumente.

POVIŠENJE PLACE POMORCIMA. Predstavnici brodovlasnika Male obalne plovidbe pristali su na zahtjeve pomoraca te su im svima od 1. ožujka isplatili skuparski doplatak u iznosu od 200 dinara. Časnici pak palube i stroja od 1. travnja dobivaju 300 dinara mjesecnoga doplatka.

VESTA
najbolji njemački šivači strojevi
pismena garancija 30 godina
Radio aparati TELEFUNKEN i ORION
specijalni za selu

Motocikle, Bicikle, Petromax lampe
NOVOST — štedne svjetiljke na špirit
velika svjetlost mali trošak, pisači strojevi,
Hrvatske vunene zastave.
Cijene umjerene. Za gotovo i na otplate
JAKOV TERZANOVIĆ - ŠIBENIK

Život Šibenika

DUHOVI. U nedjelju 12. t. mj. sv. Crkva slavi spomendan silaska Duha Svetoga na apostole ili Dubove. U svim našim crkvama bit će nedjeljni red službe Božje. U katedrali bit će u 5.30 s. ujutro župska sv. Misa. Zatim u 7, 8 i 9 s. tih sv. Mise. U 11 s. pontifikalna sv. Misa preuzev. biskupa. U 7 s. uvečer svibanjska pobožnost, propovijed i blagoslov s Presvetim. — Na duhovski ponedjeljak, i ako nije zapovedni blagdan, u svim našim crkvama bit će sv. Mise kao u nedjelju, osim što će u katedrali radi krizme, svećana konvencionalna sv. Misa biti u 10 s., a u 11 s. tih sv. Mise.

SV. KRIZMA u našem gradu bit će u katedrali na duhovski ponedjeljak 13. t. mj. U 10 s. bit će sv. Misa uz pontifikalnu asistenciju, a zatim sv. Krizma. U 11 s., za vrijeme sv. Krizme, bit će tih sv. Misa. Upozoravaju se roditelji krizmnika, da krizmeni kum može biti samo katolik, koji je već krizman.

BLAGDAN GOSPE OD PLAĆA slavi se u stolnoj bazilici sv. Jakova u ponedjeljak 13. t. mj. Devetnica je započela 4. t. mj. i drži se svakoga dana u 5.30 s. popodne. Uoči blagdana, 10, 11. i 12. t. mj., bit će trodnevničica, koja će biti spojena sa svibanjskom pobožnošću svake večeri u 7 s. Na sam blagdan 13. t. mj. bit će tih sv. Mise u 5.30, 6, 6.30, 7, 7.30, 8, 8.30, 9 i 11 s. Svećana sv. Misa, uz pontifikalnu asistenciju, bit će u 10 s. U 7 s. navečer svibanjska pobožnost i blagoslov s Presvetim.

SV. PASKVAL slavi se u petak 17. t. mj. u crkvi sv. Lovre. Ujutro u 5 s. bit će lekcije. U 6 s. pjevana sv. Misa. U 7, 8 i 9 s. tih sv. Mise. U 10 s. pjevana sv. Misa. U 5 s. popodne blagoslov s Presvetim. — Devetnica je počela 8. t. mj. Nedjeljom počinje u 5 s., a ostalih dana u 7.30 s.

IZ KRIŽARSKOGA BRATSTVA. Na Duhove prireduje naše Bratstvo za svoje članove i prijatelje prvi društveni izlet za Split. Odlažak u 5 s. ujutro. U Vrpolju sv. Misa i mješnjica sv. Pricest. U Trogiru razgledavanje mjesto po tumaču. Tako isto u Solinu, gdje ćemo položiti vjenec na grob neumrloga Bulića. Razgledavanje tvornice. U Splitu razgledavanje muzeja, Marjana i groba Trumbićeva. Uveče u 8 s. povratak. Ide se s autobusom. Cijena po osobi 40 Din. — Na prošlom sastanku održao je duhovnik Bratstva v.l. don Damjan Rodin predavanje o biti kršćanstva, koje se sastoji u svrhunaranom životu milosti, u pravoj vezi čovjeka s Bogom i u sjedinjenju s Bogom. — U petak 10. t. mj. sv. na sastanak.

POZIV VOJNOG ZAPOVJEDNIŠTVA GRADA ŠIBENIKA. Vojno zapovjedništvo grada Šibenika izdalo je ovaj poziv: »Čuvajte se neprijateljskih špijuna i agenata! U posljednje vrijeme strana obavještajna služba nastoji svim silama da unese zabunu u vojsku, da poljulja povjerenje u našu državnu upravu i da prikupljajući podatke o našoj vojnoj sili radi protiv interesa narodne obrane i sigurnosti zemlje. Svi rođenjibivi Jugoslaveni od najmanjeg pa do najvećeg, dužni su da budu na oprezu i da stalno budnim okom prate sve pojave oko sebe obraćajući naročitu pažnju na stranačica među kojima ima najveći broj stranih špijuna i agenata, koji rade protiv vitalnih interesa države, pa dosljedno tome i protiv svakog Jugoslavene pojedinca. Rodoljubivi Jugoslaveni, Vaša je sveta dužnost da sve ono što vidite i saznate, a što posredno i neposredno može da šteti općim državnim interesima, interesima narodne obrane i sigurnosti domovine, najhitnije dostavite — najbolje lično — komandi Šibenika, u kojih postoji bilo namijenjen specijalno suradnji s gradanstvom u cilju suzbijanja neprijateljske špijunaže i štetne agitacije. Imajte na umu, da često na izgled i beznačajni podatci mogu biti od ogromne vrijednosti, zato

8 MILIJARDI ZA POJAČANJE ORUŽANE SNAGE ITALIJE. Službeni list objelodanjuje zakon od 4. IV., kojim se talijanskom ministru rata stavlja na raspolaganje višak od 8 milijarda lira za pojačanje oružane snage.

PRILIV EVROPSKOG ZLATA U USA biva sve jači. Tokom same jedne sedmice u prošlom mjesecu priliv zlata u Sjedinjene Američke Države iznosi je 72 milijuna 372 hiljade dolara. Iz Švedske je stiglo zlato u vrijednosti preko 18 milijuna, iz Engleske preko 18 milijuna, iz Belgije preko 15 milijuna i iz Švicarske oko 10 milijuna dolara. Od početka rata Švedska je uputila u USA zlata u vrijednosti od preko 154 milijuna dolara.

obavještavajte o svemu što mislite da će biti od koristi. Jugoslaveni, ne zaboravite da je to Vaš dug prema domovini i budite u ovom pogledu krajnje savjesni i pedantni.«

UMRLI. Od 2.—9. t. mj. umrli su u Šibeniku: Lalić Duro pk. Laze iz Bratiškovaca (65 g.) i Peronja Bartul Jurjević iz Jelse (54 g.), a iz Šibenika: mr. tvorodeno Kale Mate pk. Ante, Jurčić Mate pk. Jose (81 g.), Polić Miljeva Nikolina (20 m.), Dulibić Jela ž. Ive (56 g.), Paić Zorka Ivanova (5 m.), Moček Vanda pk. Henrika (19 g.) i Žorić Niko pk. Jere (33 g.). Erak Boro Anton (11 m.), Baranović Franjo ud. pk. Ive (75 g.) i Muštra Ivan pk. Josipa (61 g.). — P. u m!

STROGA OPOMENA ZA PRIJAVLJIVANJE STRANACA. Predstojništvo gradskog redarstva u Šibeniku uputilo je slijedeću opomenu: Od strane ovoga Predstojništva zapaženo je, da se mnoga odgovorna lica ne pridržavaju Uredbe o prijavljivanju stanovništva od 15. I. 1939 III br. 1810. Osobito se iste Uredbe ne drže vlasnici, odgovorni upravitelji kuća, kao i stanari, koji jedan dio svoga stana izdaju podstanarima. Ovim se putem skreće pažnja svima onima, koji su na temelju gornje Uredbe dužni podnosititi prijave ili odjave, da će se od strane ovoga Predstojništva voditi stalna kontrola, te da će se svim oni, za koje se nade da su se oglušili propisima Uredbe o prijavljivanju stanovništva najstrože kazniti globom od 10 do 500 Dinara, ili u slučaju neplate zatvorom od 1 do 10 dana. — V. D. Predstojnika redarstva: M. Nikšić.

ZABRANA IZDAVANJA SOBA UZ LOKALE. Predstojništvo gradskog redarstva u Šibeniku izdalo je slijedeću naredbu: Pozivom na čl. 66 i 67 Zakona o unutrašnjoj upravi, zabranjuje se vlasnicima lokala, kavana, hotela, krčama i točionica alkoholnih pića, da u zgradu, u kojoj imaju svoju radnju, izdaju sobe za stanovanje i konak ženskom osoblju, koje je u istoj radnji zaposleno u bilo kojem viđu zaposlenja. Gornja naredba stupa na snagu dana 16. svibnja 1940. godine. Svaki prekršaj gornje naredbe bit će kažnjen globom od 10–500 dinara, a u slučaju neisplate zatvorom od 1–10 dana. — V. D. Predstojnika redarstva: M. Nikšić.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGLA SVIJETLA« javljamo, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (12.–18. V.) za mir među narodima i da nas Bog posredi strašnoga biča rata — Don Ante Radić.

KUPIO BIH JEDNU KUĆU u Šibeniku. Ponude i adrese prijaviti do 25. svibnja Uredništvu lista.

Razne vijesti

KOALICIJA ČETIRIJU DRŽAVA ANTANTE. Pariški politički i diplomatski krugovi ističu, da je prilikom zasjedanja vrhovnoga ratnog vijeća od 23. pr. m. suradnja evropskih država, koje se nalaze u ratu s Njemačkom, dobila značaj koalicije. Francuska, Velika Britanija, Poljska i Norveška sada su ujedinjene na osnovu ideje prava naroda na nezavisnost i poštivanje međunarodnih obaveza. Njihov program i njihova akcija su zajednički. Toj spontanoj homogenoj koaliciji suprotstavlja se »trojna kombinacija«, koju Njemačka uzalud pokušava ostvariti, udržavajući Italiju i Sovjetsku Rusiju, koje ne samo što imaju u unutrašnjoj politici suprotna shvaćanja, nego su im i vanjsko-politički interesi uvijek dosada bili u sukobu. Taj načrt bio je prikazan kao oruđe za obranu ratnoga status quo i kao takav je propao.

8 MILIJARDI ZA POJAČANJE ORUŽANE SNAGE ITALIJE. Službeni list objelodanjuje zakon od 4. IV., kojim se talijanskom ministru rata stavlja na raspolaganje višak od 8 milijarda lira za pojačanje oružane snage.

PRILIV EVROPSKOG ZLATA U U.S.A biva sve jači. Tokom same jedne sedmice u prošlom mjesecu priliv zlata u Sjedinjene Američke Države iznosi je 72 milijuna 372 hiljade dolara. Iz Švedske je stiglo zlato u vrijednosti preko 18 milijuna, iz Engleske preko 18 milijuna, iz Belgije preko 15 milijuna i iz Švicarske oko 10 milijuna dolara. Od početka rata Švedska je uputila u USA zlata u vrijednosti od preko 154 milijuna dolara.

Katoličke pobjede

SVE VEĆI USPJESI KATOLICKE STAMPE U LITVI

»XX Amzius« (Dvadeseto stoljeće), litavski katolički dnevnik u Kaunasu, u zadnje vrijeme bilježi sve veće uspjehe. Ovaj list je 1936. imao 3 hiljade pretplatnika, a sada izlazi već u nakladi od 25 hiljada primjeraka, te je tako postao najvećim dnevnim listom u Litvi.

Istovremeno javljaju iz Kaunasa, da je litavski katolički štamper u Kaunasu, u zadnje vrijeme bilježi sve veće uspjehe. Ovaj list je 1936. imao 3 hiljade pretplatnika, a sada izlazi već u nakladi od 25 hiljada primjeraka, te je tako postao najvećim dnevnim listom u Litvi.

U Litvi se raspala godišnje preko pola milijuna brošura vjerskoga značaja.

KATOLIČKI VOJNI SVEĆENICI U JAPANSKOJ VOJSCI

»Le Vingtième Siecle«, belgijski katolički dnevnik u Bruxellesu,javlja, da je u japanskoj vojski imenovan 30 katoličkih vojnih svećenika. Oni će vršiti duhovničku službu u japanskom ekspedicionskom korpusu u Kini, a imat će jednak rang kao i budistički svećenici.

VELIKODUŠNI DAR

Početkom ove godine umro je u Franci plemić Josip Vay-Geppi. Oporukom je ostavio čitavo svoje imanje, koje se računa na 7 milijuna talijanskih lira (oko 18 milijuna dinara) »Maloj Kuci Božje Providnosti«, koju je osnovao u Turinu sv. Josip Kotolengo za uzdržavanje sirotinje i bolesnika.

OBRĀCENJE GLASOVITOG KOMUNISTE

Američki komuništi su se silno iznenadili, kad su čuli, da se glasoviti pisac Bruno obratio i postao katolik. On je najprije bio protestant, i to sin jednoga protestantskog vjerskog glagolice. Nato je postao komunista i pisao najgorje pogarde protiv katoličke Crkve. No jedan put posluša jednu katoličku propovijed. I čuo je, da su rimske Pape nešto pisali o komunizmu. Zaželi to pročitati. Kad je pročitao, uvidio je, da jedini Papa ne laže. Obratio se i sad je dobar katolik.

NAKLADA VATIKANSKOG DNEVNICKA »L' OSSERVATORE ROMANO«

Londonski »Catholic Herald« donosi izvještaj svoga rimskog dopisnika, koji javlja, da je vatikanski dnevnik »L' Osservatore Romano« dosegao nakladu od preko 200 hiljada primjeraka dnevno. Za talijanske prilike i odnose znači to goličnu visinu, jer na pr. i najrašireniji talijanski dnevnik »Corriere della sera«, u Milani ima nakladu od 500 hiljada, a »Giornale d'Italia«, list talijanskog ministarstva vanjskih poslova, između 200 i 300 hiljada primjeraka.

Pred nekoliko godina naklada lista »L' Osservatore Romano« iznosila je samo 28 hiljada primjeraka. Jeden od glavnih uzroka današnjega snažnog porasta njegove naklade, prema navodu dopisnika »Catholic Herald« jesu dnevni članci sa Šifrom »G.G.«. Iza nje se krije Guido Gonella, profesor na državnom sveučilištu u Rimu.